

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

Аварийното планиране означава да бъдем подготвени. Да знаем, че при радиационна обстановка хората може да получат облъчване от радиоактивното замърсяване: външно – при престояване в замърсен район, и вътрешно – чрез вдишване на радиоактивен въздух, както и чрез приемане на хранителни продукти и вода. Аварийното планиране не означава реална опасност, а готовност на държавните институции и на кризисните екипи за осъществяването на организационни, инженерно-технически, радиационно-хигиенни и лечебно-профилактични мерки. При повишена радиоактивност съществува опасност за хората, но защитата от радиоактивно облъчване е възможна. Специализираните държавни органи предвиждат мерки за ограничаване на вредните последици за населението, но за да изпълнявате по-точно указанията при всяка конкретна ситуация, е добре да имате предварителни познания.

Поведение на населението в 30-километровата зона на АЕЦ “Козлодуй” в първите часове след възникване на радиационна авария

При възникване на радиационна авария с опасност за населението ще бъдете уведомени своевременно.

Сигналът се подава чрез локалната система на АЕЦ “Козлодуй” за ранно предупреждение и оповестяване, сиренната система в 30-километровата зона, Българското национално радио, Българската национална телевизия, местни радиотранслационни възли и други средства.

При получаване на сигнал за радиационна авария

- Спазвайте конкретните указания на органите на Министерството на вътрешните работи – Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” и полицията.
- Спазвайте препоръките на Министерството на здравеопазването. Ако има решение за йодна профилактика, вземайте йодни таблетки по дадената ви схема.
- Имайте готовност да бъдете евакуирани и за целта следете за подаване на съответния сигнал. Поставете в полиетиленови пликове документи за самоличност, пари, лекарства, носими ценности, комплект връхни дрехи, храна за две-три денонощия, питейна вода.
- Ако имате в дома си помещение, подходящо за укритие, веднага го заемете, а при липса на укритие вземете мерки за уплътняване на вратите и на прозорците.
- Консумирайте само трайни и консервирани продукти.
- Ограничете излизането от дома си, а ако това е наложително, използвайте респиратори, противопрахови маски, марлени превръзки.
- След пребиваване на открито свалете обувките и връхните дрехи и ги приберете отделно.
- Спазвайте правилата за лична хигиена.
- Следете информацията за обстановката по радиото и телевизията.

При получаване на сигнал за евакуация

- Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа, загасете печките. Затворете вратите и прозорците и спуснете пердетата. Вземете със себе си най-необходимото.
- Евакуация с личен транспорт до пункта за специална обработка ще се разрешава само ако предварително ви е дадено специално евакуационно удостоверение.
- Не вземайте домашни животни, затворете добитъка и оставете в помещенията вода и храна за два-три дни. Ако е необходимо, животните ще бъдат евакуирани допълнително от съответните органи.
- В пунктовете на границата на 30-километровата зона ще получите указания за мястото и процедурата по настаняването ви.

Поведение на населението извън 30-километровата зона на АЕЦ “Козлодуй”, както и на населението в зоната, в случай, че не е наложително извършването на евакуация

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа. При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускайте замърсяване на вашето жилище

Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа. Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

Когато сте на открито

Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Обработка на хранителни продукти и вода

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби.

Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения.

Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата. Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване

за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон.

Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.

Мерки за опазване на животните и селскостопанската продукция

През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода. Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складират за около 2 месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.

